

Trung Quốc triển khai thêm tàu đến bãi cạn Scarborough; Philippines hướng tới thỏa thuận đánh bắt cá tạm thời với Trung Quốc; Tổng thống Mỹ kêu gọi Trung Quốc tránh gây căng thẳng trên biển; Mỹ - Ấn thúc giục các bên tuân thủ luật pháp quốc tế.

TỔNG HỢP BIỂN ĐÔNG TUẦN QUA

(từ 29/8 đến 4/9/2016)

- Trung Quốc triển khai thêm tàu đến bãi cạn Scarborough
- Philippines hướng tới thỏa thuận đánh bắt cá tạm thời với Trung Quốc
- Việt Nam – Singapore kêu gọi giải quyết hòa bình tranh chấp biển
- Tổng thống Mỹ kêu gọi Trung Quốc tránh gây căng thẳng trên biển
- Mỹ - Ấn thúc giục các bên tuân thủ luật pháp quốc tế
- Nga phân đối sự can thiệp của bên thứ ba vào tranh chấp Biển Đông
- Úc hối thúc Trung Quốc giải quyết hòa bình tranh chấp biển

Ông thái của các quốc gia

+ Trung Quốc:

Trung Quốc - Philippines 'trao đổi hậu trường' để cải thiện quan hệ. Phát biểu trong cuộc họp báo ở Bắc Kinh hôm 31/8, Thủ tướng Ngoại giao Trung Quốc Lưu Chiêm Dân cho hay việc Philippines có

Tổng thống mới là cố hời để 2 bên hàn gắn quan hệ rạn nứt, “Ngoài các tiếp xúc công khai như chuyến đi của cựu tổng thống Fidel Ramos đến Hàng Kông để gặp những người bạn cũ Trung Quốc còn có những trao đổi quan trọng phía trong hậu trường. Bên thân đội số Trung Quốc tại Philippines cũng duy trì liên lạc thân thiết với ông Duterte, các cố vấn của ông cùng bộ Ngoại giao Philippines”.

Ngoài ra

, ông Lưu khẳng định mối quan hệ của Trung Quốc với ASEAN đang bước vào “giai đoạn chín muồi.”

Năm nay kể từ 25 năm thiết lập quan hệ đối thoại giữa hai bên

, và phát triển mối quan hệ với ASEAN là một ưu tiên ngoại giao láng giềng của Trung Quốc.

Theo ông Lưu

, hiện Trung Quốc là đối tác thương mại lớn nhất của ASEAN, và ASEAN là đối tác thương mại lớn thứ 3 của Trung Quốc.

Trung Quốc triển khai thêm tàu đến bãi cạn Scarborough. Bộ trưởng Quốc phòng Philippines ông

Delfin Lorenzana cho hay một máy bay Philippines bay trên bãi cạn này hôm 3/9 đã phát hiện nhiều tàu thuyền Trung Quốc xuất hiện tại đây, “Có 4 tàu tuần duyên

Trung Quốc và 6 tàu khác, trong đó có cả các sà lan màu xanh, quanh bãi cạn Scarborough. Số hiên diện nhiên tàu ngoài tàu tuần duyên trong khu vực này gây quan ngại nghiêm trọng”. Theo ông Lorenzana, Bộ Kinh Hải đều năm đã đi các sà lan vào vết đụn bãi cạn, “Chúng tôi không biết liệu những sà lan đó có phải là dấu hiệu của hoạt động nào vết trong tương lai hay không

Nếu họ định xây dựng gì ở Scarborough, đi đâu đó sẽ ảnh hưởng xấu đến tình hình an ninh”.

+ Việt Nam:

Chức tịch nước Trần Đại Quang phát biểu tại Hội thảo Singapore tháng 38.

Trong chuyến thăm cấp Nhà nước tới Cộng hòa Singapore, ngày 30/8, Chức tịch nước Trần Đại Quang đã có bài phát biểu tại Hội thảo Singapore tháng 38 do Visakh Yusof Ishak - Nghiên cứu Ông Nam Á (ISEAS) tổ chức. Về vấn đề Biên Ông, Chức tịch nước Trần Đại Quang nhấn mạnh chủ trương nhất quán của Việt Nam là kiên quyết, kiên trì đấu tranh bảo vệ vùng chủ quyền, chủ quyền, thềm lục địa, toàn vẹn lãnh thổ; giải quyết tranh chấp bằng các biện pháp hòa bình thông qua các tiến trình chính trị, ngoại giao, pháp lý, trên cơ sở luật pháp quốc tế, trong đó có UNCLOS

năm 1982, yêu cầu các bên liên quan nghiêm chỉnh thực hiện DOC và đàm phán thực chất

COC

ở Biên Ông.

+ Philippines:

Philippines hướng tới thỏa thuận đánh bắt cá - tìm hiểu với Trung Quốc.

Phát biểu trong buổi đi đầu trên Hội viên ngày 30/8, Ngoại trưởng Philippines Perfecto Yasay cho biết Philippines hy vọng đạt được thỏa thuận tìm hiểu với Trung Quốc về chia sẻ quyền đánh bắt cá xuyên thềm lục địa cho tới khi hai bên đạt được một giải pháp lâu dài hơn cho tranh chấp

“Tôi đang cân nhắc khả năng thu xếp cho Tổng thống Duterte tới thăm Trung Quốc. Nhưng tôi hy vọng rằng, trước khi chuyến thăm này diễn ra, hai bên có thể

thông nhất

tìm được về quyền đánh bắt cá, tạo đi đầu kiện cho việc khởi động đàm phán song

phòng chính thức

đề nghị quy

tranh chấp biên”. Ông Yasay khẳng định, “Chúng ta sẽ không tạo ra bất kỳ cuộc chiến nào với Trung Quốc. Bởi vậy, chúng ta sẽ chỉ tăng cường lòng, niềm tin và niềm tin. Nhiệm vụ của chúng ta tại thời điểm này là đàm phán, các tiến trình ngoại giao đang và sẽ được thúc đẩy có thể giúp chúng ta đạt được các mục tiêu đã ra”.

Tổng thống Philippines muốn tạm thời gác lại phán quyết về biển.

Nhân ngày Các anh hùng dân tộc Philippines

hôm 4/9

, Tổng thống Philippines Rodrigo Duterte đã có bài phát biểu trước quan khách tại công viên tưởng niệm Libingan ng mga Bayani ở thành phố Taguig. Ông Duterte nhận mạnh: “Tôi sẽ không dùng đến phán quyết của Tòa vào lúc này. Nhưng một ngày nào đó, tôi sẽ ngồi trước các đại diện của Trung Quốc

và sẽ đưa ra quan điểm rõ ràng của mình. Tôi sẽ không xa rời phán quyết đó”. Tổng thống Duterte khẳng định ông không muốn chiến tranh với Trung Quốc

,”
Tôi hiểu những gì đang diễn ra bên trong Trung Quốc. Tôi đã được giới thiệu rõ về những điều đó nhưng lúc này người Trung Quốc nên dành một chỗ trong tim cho người

Philippines

”.

+ M:

M kêu gọi Trung Quốc, Philippines tuân thủ phán quyết. Phát biểu trước cá

C
sinh viên tại thủ đô New Delhi trong chuyến công du 3 ngày từ ngày 29-31/8, Ngoại trưởng Mỹ John Kerry khẳng định phán quyết

của Tòa hôm 12/7 là cuối cùng và mang tính ràng buộc. Đây là cơ hội quan trọng duy trì trật tự quốc tế dựa trên luật pháp như hiện nay, và đóng góp cho hòa bình cũng như thịnh vượng ở khu vực. Ông Kerry nhận mạnh không có “giới pháp quân sự cho tranh chấp

”

và “M sẽ báo về những quy của

mình

và sẽ sát cánh với các đồng minh báo về quy của các nước

khác đi với
t do hàng hi, hàng không.”

Ting thng M kêu gi Trung Quc tránh gây cng thng trên bin . Tr
li phng vn kênh truy n hình CNN

h
ôm 2/9 trcc khi lên đng sang Trung Quc tham d Hi ngh G20, Ting thng
Barack

Obama cho bit M ng h mt Trung Quc tri dy hòa bình, song Bc Kinh cn
nhn thc r rng sc mnh càng ln thì trách nhi m càng cao. Ông Obama nêu rõ
Trung Quc đã ký các công cc quc t v lu t bin, do

v y
ncc này cn phi tuân th
lu t pháp

. Washington s có nhng hành đng kiên quy t
trcc

bit k s vi ph m lu t pháp và chu n m c quc t nào t i Bi n ông.

+ Úc:

Úc hi thuc Trung Quc gi quy t hòa bình tranh ch p bin. Trong cuc

g p song phng v i Ch t ch
Trung Quc

T p C n Bình bên l hi ngh thng đnh G20 t i Hàng Châu hôm 4/9, Th tng
Úc Malcolm Turnbull đã khng đnh l p trng c a Úc trong vn đ Bi n ông,
đng th i hi thuc Trung Quc gi quy t hòa bình các tranh ch p trên c s “phù
h p v i lu t pháp quc t”.

áp l i,

Ch t ch T p C n Bình kêu gi Canberra tôn trng l i ích c a Trung Quc.

+ Nga:

Nga phn đ i s can thi p c a bên th ba vào tranh ch p Bi n ông. Bên

l hi ngh G20 t i Hàng châu

,
Trung Quc hôm 4/9, Ting thng Nga Vladimir Putin đã có cuc h i đàm v i ch

Tích Trung Quốc

Tập Cận Bình

. Chỉ tiết cuối gặp ko được tiết 10 nhưng hai nhà lãnh đạo được cho là tái khẳng định quan điểm chung rằng là sự can thiệp của bên thứ ba vào vấn đề của nước khác là không phù hợp. Trung Quốc thông tin sự đồng lập luận này để chỉ trích việc Mỹ can thiệp vào tranh chấp Biển Đông.

Quan hệ các nước

Đàn đội biểu quân sự cấp cao Việt Nam tham chính thức Trung Quốc.

Sáng 30/8, Bộ trưởng Bộ Quốc phòng

Việt Nam

Đỗ Xuân Ngô Xuân Lịch

đã

đã có cuộc hội đàm

với

Bộ trưởng Bộ Quốc phòng Trung Quốc Thượng tướng Thượng Văn Toàn.

H

ai bộ trưởng đã trao đổi thông tin về vấn đề còn tồn tại, đó là vấn đề Biển Đông. Ông Thượng Ngô Xuân Lịch khẳng định, quan điểm nhất quán của Việt Nam là hai bên cần tuân thủ nhận thức chung giữa lãnh đạo cấp cao hai nước; giữ quy tắc bất đồng phân biệt pháp hòa bình; tuân thủ luật pháp quốc tế, nhất là UNCLOS

1982; nghiêm túc thực hiện “Thỏa thuận về những nguyên tắc cơ bản chỉ đạo giải quyết vấn đề trên biển Việt Nam-Trung Quốc”, DOC, phần đầu để sớm đạt được COC

; không có hành động làm phức tạp, mở rộng tranh chấp và nhất là không sử dụng hoặc đe dọa sử dụng vũ lực để giải quyết tranh chấp

.

Việt Nam - Singapore kêu gọi giải quyết hòa bình tranh chấp biển.

Trong chuyến thăm cấp Nhà nước tới Cộng hòa Singapore

, n

ngày 29/8, Chủ tịch nước Trần Đại Quang đã hội đàm với Tổng thống Tony Tan Keng Yam và hội kiến Thủ tướng Lý Hiên Long. Tuyên bố báo chí sau đó cho hay, “

Hai bên khẳng định tầm quan trọng của việc duy trì hòa bình và ổn định trong khu vực

,

tự do hàng hải và hàng không ở Biển Đông.

Hai nhà Lãnh đạo nhân mệnh tầm quan trọng của việc giải quyết hòa bình các tranh chấp, trong đó bao gồm việc tôn trọng đầy đủ các tiến trình pháp lý và ngoại giao, không để doạ hùc sđ dđng vđ lđc, phù hợp với luật pháp quốc tế, trong đó có UNCLOS

nđm 1982

Hai bên khẳng định ủng hộ thđc hiđn đđy đđ và hiđu quđ DOC và hợp tác chặt chẽ hđđng tđi sđm xây đđng COC đđ Biđn đđng.

Mđ - đđn thúc giđc các bên tuân thđ luật pháp quốc tế. Ngày 30/8 tđi New Delhi, Ngoại trưởng Mđ John Kerry và Bộ trưởng thđđng mđi Mđ Penny Pritzker cùng nhđng ngđđi đđng cđp đđn đđ là Ngoại trưởng Sushma Swaraj và Bộ trưởng Thđđng mđi Nirmala Sitharaman đđng chđ trđ đđi thođi Chiđn lđđc và Thđđng mđi Mđ - đđn đđn thđ hai. Vđ tranh chấp biđn trong khu vđc, Tuyên bđ sau đđi thođi

cho hay, “Hai bên nhân mệnh tầm quan trọng của việc duy trì tđ do hàng hđi, hàng không và hđt đđng thđđng mđi không bđ cđn trđ trong khu vđc. Hai bên thúc giđc các nđđc thđc sđ tuân thđ luật pháp quốc tế, đđđc thđ hiđn trong UNCLOS; giđi quyđt hòa bình tranh chấp và kiđm chđ không có hành đđng làm phđc tđp tình hình.”

Thđ tđđng đđn đđ Narendra Modi thđm chính thđc Viđt Nam. Thđ tđđng nđđc Cđng hòa đđn đđ Narendra Modi bđt đđu thđm chính thđc Viđt Nam tđ ngày 2-3/9 theo đđi mđi cđa Thđ tđđng Chính phđ Nguyđn Xuân Phúc. Đđy là chuyđn thđm đđu tiên cđa ông Narendra Modi trên cđđng vđ Thđ tđđng đđn đđ và cđng là chuyđn thđm đđu tiên cđa mđt Thđ tđđng đđn đđ tđi Viđt Nam sau 15 nđm, kđ tđ nđm 2001. Chuyđn thđm này là đđp đđ lãnh đđo hai nđđc đánh giá nhđng kđt quđ hợp tác trong thđi gian qua, xác đđnh phđđng hđđng và biđn pháp nhđm đđa quan hđ đđi tác chiđn lđđc giđa hai nđđc lên mđt tđm cao mđi, sâu sđc và toàn diđn hđn.

Trung - Mđ nhân mệnh các đđi ích chung và kiđm soát các bđt đđng. Ngày 3/9, Chđ tđch Trung Quđc Tđp Cđn Bình đã có cuđc hđi đđm vđi Tđđng thđđng Mđ Barack Obama trđđc thđm Hđi nghđ G20 tđi Hàng Châu. Ông Tđp nhđn mệnh Trung Quđc và Mđ cđn tiđp tđc con đđđng đđng đđn là phát triđn quan hđ song phđđng; tuân thđ nguyên tđc không xung đđt, không đđi đđu, tôn trđng đđn nhau, hợp tác cùng thđđng. Vđ vđn đđ Biđn đđng, ông Tđp khđng đđnh Trung Quđc tiđp tđc bđo vđ vđđng chđc chđ quyđn lãnh thđ và quyđn đđi biđn đđ Biđn đđng, đđng thđi nhđt quán giđi quyđt hòa bình tranh chấp thông qua tham vđn và đđm phán vđi các bên

liên quan trực tiếp. Trung Quốc hy vọng Mỹ sẽ đóng vai trò tích cực trong việc

duy trì hòa bình và ổn định trong khu vực.

Vị phận mình

, Tổng thống Barack Obama nhận mệnh lệnh quan trọng đối với Trung Quốc - mặt bên tham gia ký kết UNCLOS

phải tuân thủ các nghĩa vụ của mình theo công ước và “Mỹ sẽ cùng hợp tác với tất cả các nước trong khu vực

để duy trì nguyên tắc của luật pháp quốc tế, đảm bảo hoạt động thông mại hợp pháp không bị cản trở, duy trì tự do hàng hải và hàng không. Tổng thống khuyến khích các bên giảm bớt căng thẳng, tạo điều kiện thuận lợi hàng hải tiếp giáp hòa bình cho tranh chấp.”

Phân tích và đánh giá

“ **Xung đột và hợp tác tại Biển Đông** ” – phân tích của Stratfor

Sau khi Tòa Trọng tài ra phán quyết về việc kiện giữa Philippines và Trung Quốc, có 4 vấn đề đáng chú ý. Thứ nhất, mặc dù thông Trung Quốc trong việc kiện pháp, song Philippines đang hành động thận trọng và chờ trông mồm dõ của Manila đã đứng ngoài không nằng đét đét mất thà thuận với đội thà hùng mạnh (của mình) về quyền đánh bắt cá tại các vùng biển tranh chấp. Thứ hai,

Philippines sẽ tiếp tục sẽ dùng chiến lược “cây gậy và củ cà rốt” đối với Trung Quốc tại Biển Đông, là chọn “không phô trương chiến thắng” tại Tòa nhằm đét đét mất sẽ thà hiệp.

Thứ ba

, đánh bắt cá tại vùng biển xung quanh Bãi cạn Scarborough sẽ là lĩnh vực hợp tác chờ chờ đét đét nêu trong các cuộc đàm phán song phương.

Thứ tư

, triển vọng giải pháp thực sự cho các cuộc tranh chấp lãnh hải tại khu vực này vẫn là “điều xa vời”, thậm chí có thể bị trì hoãn bởi chính những thà thuận nhằm mục đích tháo gỡ căng thẳng.

Philippines đã hành động rất thận trọng kể từ sau phán quyết hôm 12/7 của Tòa Trọng tài. Tổng thống nước này Rodrigo Duterte cho biết ông sẽ không đề cập đến phán quyết của Tòa tại Hội nghị Cấp cao ASEAN diễn ra trong tháng 9 này. Làm

đồng như vậy, Manila có thể duy trì đồng những lợi ích cốt lõi của họ và đạt được một số những bất kỳ Bắc Kinh trong khi vẫn tiếp tục hợp tác với Nhật Bản, Mỹ và các cường quốc khác. Trong bối cảnh mới này, các cuộc đàm phán giữa Manila và Bắc Kinh sẽ chủ yếu xoay quanh một chủ đề cốt lõi là “đánh bắt cá”.

Hôm nay, các cuộc đàm phán đồng này vẫn chưa được tiến hành. Tuy nhiên, nếu đạt được thỏa thuận sẽ giúp ngăn chặn những cuộc xung đột chớp nhoáng song quyệt liệt xung quanh vấn đề đánh bắt cá đồng thời có thể mở ra mô hình cho sự hợp tác tại những vùng biển khác trên Biển Đông.

Đã có tiến bộ cho sự hợp tác đánh bắt cá giữa Trung Quốc và các quốc gia láng giềng. Ví dụ rõ nhất là thỏa thuận đạt được năm 2000 (sau 7 năm đàm phán) giữa Trung Quốc và Việt Nam tại Vịnh Bắc Bộ. Một thỏa thuận tương tự giữa Trung Quốc và Philippines sẽ không cần phải mất nhiều thời gian như thỏa thuận tại Vịnh Bắc Bộ, nhất là khi cả Manila và Bắc Kinh đều không đạt kết quả vào một thỏa thuận lâu dài. Tuy nhiên, việc thiêu một tiến trình giới giáp quân sự toàn diện tại vùng biển tranh chấp sẽ khiến bất kỳ thỏa thuận nào cũng bị phụ thuộc vào tình hình địa chính trị vẫn thật thối nát. Chúng ta nhìn thấy sau khi Trung Quốc và Nhật Bản đạt được thỏa thuận tại Biển Hoa Đông, vấn đề này đã mất hiệu lực khi căng thẳng leo thang khiến hai bên không còn mối quan tâm chung đến sự hợp tác. Nhiều khi những Bắc Kinh và Manila sẽ không bắt đầu phân định ranh giới tại Bãi Cồn Scarborough, và trên thực tế có thể sẽ là “không bao giờ”.

Tóm lại, một thỏa thuận giữa Trung Quốc và Philippines có thể sẽ đem lại hiệu quả là ngăn chặn đồng những cuộc chạm trán chớp nhoáng, quyệt liệt (và thối nát ngoài đời thực) xung quanh hoạt động đánh bắt cá, đồng những va chạm như vậy không khuỷu đồng những cuộc khủng hoảng rùng rợn hơn có thể khiến vùng Biển Đông chìm sâu trong xung đột.

[“ Quan hệ ASEAN - Trung Quốc trong 25 tiếp theo sẽ diễn biến phức tạp ”](#)

của

Kavi Chongkittavorn

Trong 25 năm qua, quan hệ ASEAN - Trung Quốc rất đa chiều, từ lĩnh vực chính trị, an ninh cho tới văn hóa, xã hội. Tuy nhiên, câu chuyện thành công lại tập trung vào lĩnh vực kinh tế. Mặc dù vậy, trong tương lai gần, quan hệ hai bên sẽ có tính chi

Quả, rõ ràng việc lấy được niềm tin chính là chìa khóa ASEAN và tăng cường, mở rộng hợp tác kinh tế ra phạm vi ngoài khu vực sẽ là hai ưu tiên hàng đầu. Với ASEAN, quan hệ trong tương lai phải là cùng có lợi trên cơ sở tôn trọng luật pháp và tiến trình ngoại giao.

“Hoạt động quân sự hóa của Trung Quốc ở Biên phòng: Âm mưu tào eo biên chính là gì?” ” của Richard A. Bitzinger

Việc Trung Quốc âm mưu bá chủ Biên phòng ngày càng ít xuất phát từ các lợi ích kinh tế. Nguyên nhân chính là việc mở quân sự và hợp mưu biên khu vực này thành một eo biên chính là do nước này hoàn toàn nằm quyên kiểm soát.

Điều này có thể nhận thấy thông qua các hoạt động gần đây của Trung Quốc. *Thứ nhất*

là việc Bắc Kinh tung “ngũ dân được quân sự hóa”, còn được gọi là “những người áo xanh đáng nhẽ bé” tại hoạt động tại Biên phòng. Lực lượng này hoạt động ở Biên phòng và đóng ở các tàu của các quốc gia khác, bao gồm cả tàu thủng mũi lặn tàu hải quân. Ngũ dân Trung Quốc trên thực tế là lực lượng dân quân biên của Bắc Kinh và hoạt động một cách hiệu quả như là tổ chức bán quân sự. Lực lượng này được cấp đi thu thập thông tin tình báo, cũng cấp các tuyên bố cho quyên. Họ không ngại kích động các cuộc đóng đ, đối đầu với các tàu khác để tạo cơ hội cho lực lượng hải quân và bán quân sự, đặc biệt là Cảnh sát Biên Trung Quốc cái gọi là “bộ đội dân thủng” để can thiệp và tăng cường hiện diện ở Biên phòng.

Hai là, chương trình xây dựng nhân tạo tại quần đảo Trường Sa trong vài năm qua và đang bước vào giai đoạn 2: quân sự hóa trên phạm vi toàn bộ các cơ sở của mình ở Biên phòng. Hoạt động này bao gồm việc xây dựng đường băng, nhà chứa máy bay, trạm radar và đưa các loại vũ khí tại những khu vực này. Đặc biệt, đảo Phú Lâm là minh chứng rõ nhất cho sự mở rộng quân sự đáng kể của Trung Quốc ở Biên phòng những năm gần đây.

Ba là, Trung Quốc còn đang ra sức tăng cường số lượng tàu sân bay của nước này. Tại thời điểm này, Hải quân Trung Quốc mới chỉ có một tàu sân bay Liên Ninh, trên thực tế, vốn chưa chính thức được sử dụng cho các hoạt động quân sự. Tuy nhiên, nhu cầu nguồn tin tiết lộ, Bắc Kinh đang ra sức tiếp động thêm các tàu sân bay, nhu cầu khi năng số lớn hơn và được trang bị nhiều vũ khí hiện đại hơn Liên Ninh. Thậm

chí, Bắc Kinh cũng có thể trang bị cho các tàu sân bay mới hệ thống phóng điện tử, như tàu sân bay mới nhất của Mỹ USS Gerald R. Ford đang sở hữu. Nếu Trung Quốc sở hữu không chỉ một mà hơn một hệ thống tàu sân bay, nước này sẽ thay đổi đáng kể cán cân quyền lực tại khu vực châu Á – Thái Bình Dương.

Từ 3 động thái trên, Trung Quốc đang âm mưu thống trị Biển Đông không chỉ bằng sức mạnh trên biển mà còn sức mạnh trên đất liền. Trung Quốc ngày càng đẩy mạnh triển khai sức mạnh quân sự trên đất liền ở Biển Đông theo 2 phía – trên đảo Hainan và đảo Phú Lâm ở phía Tây, và chuỗi đảo nhân tạo ở phía Đông - là bởi Bắc Kinh đang cố biến Biển Đông thành một eo biển.

Nói cách khác, Bắc Kinh muốn biến Biển Đông từ một tuyến đường hàng hải quốc tế, trở thành tuyến đường biển do nước này hoàn toàn nắm quyền kiểm soát, để rồi trở thành “nút cổ chai” chiến lược đối với các nước khác.

“ Việt Nam và biển Đông giúp ASEAN xử lý mối quan hệ với Trung Quốc ” của Karim Raslan

Những tin tức về tình hình Biển Đông gần đây khiến dư luận hàng loạt quốc gia chú ý về Trung Quốc. Nghi ngờ kỹ lưỡng cho rằng là nước láng giềng với Trung Quốc, Việt Nam vừa hợp tác kinh tế thông qua với Bắc Kinh, vừa phải đấu tranh trong vấn đề chủ quyền. Nói cách khác, ngoài Việt Nam dường như phải gánh vác trọng trách với Trung Quốc. Bên cạnh sự gần gũi về văn hóa, Trung Quốc còn là đối tác thương mại lớn nhất của Việt Nam, chiếm 30% tổng hàng hóa nhập khẩu.

Đã từng xâm lược của Trung Quốc trên biển hàng trăm năm qua vẫn hiện hữu. Năm 2014, các cuộc biểu tình đã nổ ra sau khi Trung Quốc kéo giàn khoan dầu khổng lồ HD981 vào vùng EEZ của Việt Nam tại Biển Đông. Hai nước cũng đã từng đụng độ tại quần đảo Hoàng Sa năm 1974 và Trường Sa năm 1988. Ông nhậm chức Tổng Bí thư Công Đảng, nguyên Trưởng ban Biên giới chính phủ nói: “Mọi người rõ ràng rất khó hiểu được tại sao Việt Nam và Trung Quốc có thể hợp tác trên lĩnh vực kinh tế nhưng đấu tranh trên vấn đề chủ quyền. Điều hiểu được điều này, bên cạnh phải nhìn vào lịch sử mối quan hệ hàng nghìn năm giữa hai nước”.

Mặc dù có sự nghi ngờ lớn đối với Trung Quốc nhưng Việt Nam vẫn duy trì quan hệ chiền hàn hàng đầu, thiêt lập đng minh và la chn nhng lnh v c đ đou tranh v i B c Kinh. úng nh m t c u nh n viên tình báo c p cao nói, đ iu đó có ngh a không có gì là v nh vi n. Ví d nh tr ng h p c a c u thù M , “Việt Nam s ng h b t k n c nào n u n c đó ng h ch quy n c a Việt Nam” và trên th c t , T ng th ng M Barack Obama h i đ u n m đã tuyên b d b lnh c m bán v khí t hàng ch c n m tr c đ i v i Việt Nam. Việt Nam c ng t ng c ng quan h kinh t v i Hàn Qu c, Nh t B n, và Liên minh châu Âu nh m gi m s ph thu c kinh t vào Trung Qu c.

Ng i Việt Nam (không gi ng nh ng i Philipines) đã hoàn thành m t công vi c tuy t v i khi khéo léo x lý các l i ích v kinh t , chính tr , quân s v i Trung Qu c, gi m i quan h này trong t m tay mà không làm ph t lòng ng i láng gi ng kh ng l .

V y cách th c nào là t t cho m i quan h Trung Qu c và ASEAN, đ c bi t là các qu c gia có cùng m t m i quan h ph c t p v i B c Kinh nh Việt Nam? Vài ng i có th nh n th y s không hài lòng c a các quan ch c Việt Nam, nh Ti n s Tr n Công Tr c, tr c chia r c a ASEAN trong v n đ Bi n niên . Trung Qu c ch c ch n s ph i tr giá n u ti p t c có khuynh h ng c ng r n v i khu v c. Khi các n c ASEAN cân nh c l i ích qu c gia c a mình, các nhà ho ch đ nh chính sách c a n c đó c n ph i cân nh c xem làm cách nào mà Việt Nam x lý đ duy trì đ c c s đ c lập và s tôn tr ng trong th i gian dài nh v y.

“ M c n làm cho Trung Qu c hi u đ ng và làm đ ng ” c a *Andreas Xenachis*

Hành đ ng c a Trung Qu c Bi n niên đã khi n nhi u qu c gia trong khu v c đ y m nh ph i h p v i M và ph i h p v i nhau. Trung Qu c đã giành đ c m t vài bãi đá nh ng h đã đánh m t “trái tim và tâm trí c a nh ng n c láng gi ng” trong khu v c.

Các nhà phân tích đã c g ng gi i thích hành đ ng c a Trung Qu c theo hai cách. M t s t p trung vào chi n thu t “c t lát salami”, m t s khác nh n m nh chi n l c dài h n mà Trung Qu c t p trung thay đ i nguyên tr ng đ tr thành qu c gia khu v c v t tr i, chi m u th , theo đó Trung Qu c s n sàng tr giá ng n h n đ đ i l i nh ng k ho ch dài h n.

Tuy nhiên, hai cách giải thích đó chưa hoàn chỉnh. Còn có một cách lý giải thứ ba: sự phát triển của một hệ thống được biết nguy hiểm trong giải lãnh đạo Trung Quốc. Dưới thời Chủ tịch Tập Cận Bình, giải lãnh đạo Trung Quốc có vẻ đã hình thành một kết luận rằng trong các vấn đề quốc tế, sự mạnh mẽ là then chốt và là cơ sở pháp lý duy nhất. Theo quan điểm này, để chứng minh Trung Quốc là một nước mạnh mẽ thì Trung Quốc cần phải có giọng trở thành bá chủ để thiết lập ảnh hưởng đối với các nước khác.

Lời cam kết của ông Tập Cận Bình về “mối quan hệ nước lớn kiểu mới” giữa Mỹ và Trung Quốc về cơ bản bắt nguồn từ chính hệ thống xem sự mạnh mẽ là yếu tố duy nhất. Nhưng mối quan hệ dựa trên cơ sở này ngược lại vì Trung Quốc hiện giờ đang mạnh mẽ nên Mỹ cần chi tiêu theo những hoạt động của Trung Quốc tại “sân sau” của họ mà không màng tới pháp lý hay mong muốn của các bên khác, để lợi Trung Quốc cũng sẽ làm như vậy để vì phạm vi ảnh hưởng của Mỹ. Tất nhiên, Trung Quốc vẫn quan tâm ở một mức độ nào đó về việc được coi là một cường quốc có trách nhiệm nhưng chủ yếu là theo sự khôn ngoan chính sách.

Do đó, Tổng thống tiếp theo của Mỹ cần phải định hướng chính sách ngoại giao, quân sự và kinh tế hướng tới việc làm cho giải lãnh đạo Trung Quốc trở nên nguy hiểm quan trọng sự mạnh mẽ là tất cả. Yếu tố cốt lõi trong chính sách này là ngược lại những quan điểm thiêu chính xác về Mỹ và Trung Quốc. Nhiệm vụ lãnh đạo Trung Quốc tin rằng một trật tự quốc tế dựa trên luật pháp, nhân quyền và các yếu tố khác của pháp lý chủ yếu là để đo lường trạng thái cho một chính sách thực dụng đầy tính toán của Mỹ. Nếu để thoả mãn chính sách về sự mạnh mẽ và pháp lý không thay đổi cách suy nghĩ, hành xử của Trung Quốc thì chính quyền mới phải sẵn sàng để đầu tư vào sự hung hăng của Trung Quốc, sự đóng góp công cụ mà Trung Quốc đã bỏ qua, đó là tính pháp lý. Trung Quốc càng lớn tới bằng những biện pháp sự đóng sự mạnh mẽ thì Mỹ càng cần sẵn sàng khi Trung Quốc phải trả giá, được biết trên lĩnh vực pháp lý. Chính sách của Mỹ cần phải hướng tới Trung Quốc có lợi suy nghĩ thông minh về Mỹ trong các vấn đề quốc tế.

Lịch sử cho thấy vài thập kỷ đầu sau khi một cường quốc mới trở dậy là giai đoạn nguy hiểm nhất đối với nhân loại. Tuy vậy, giải lãnh đạo hai nước Mỹ và Trung Quốc cần chứng minh rằng họ có thể tránh khỏi những cái bẫy lịch sử như vậy. /.

